

Beszámoló a VI. Magyar (Jubileumi) Jövőkutatói Konferencia munkájáról (Győr, 2006. október 6-7.)

A Magyar Tudományos Akadémia IX. Osztálya Jövőkutatási Bizottsága VI. Magyar (Jubileumi) Konferenciája Győr városában került megszervezésre, 2006. október 6-án és 7-én, két helyszínen, egyrészt a győri Városházán, annak dísztermében, valamint barna- és kék termében, illetve a Rába Hotel konferenciatermeiben.

A konferencia fővédnökségét Vizi E. Szilveszter akadémikus, az MTA elnöke vállalta el, a szervezőbizottság elnöke Nováky Erzsébet prof. dr., az MTA Jövőkutatási Bizottságának elnöke volt. A győri helyi szervezőbizottság elnöki tisztét Schmidt Péter prof. dr., az MTA Jövőkutatási Bizottságának egyik alelnöke látta el.

A plenáris üléseken túlmenően 5 szekció tárgyalta a jövőkutatás módszertani és gyakorlati kérdéseit, a 3. szekció központi témája: „Társadalmi problémáink: az egészségügy és szociálpolitika” volt.

A Városháza barna termében megtartott szekció ülésein az elnökséget Schmidt Péter prof. dr., Gidai Erzsébet prof. dr. és Fehér János prof. dr. látták el, a szekció titkára Zámbó Balázs volt.

A szekció 2 napos tudományos szakmai szimpóziumán összesen 16 előadás hangzott el. Az egyes témaköröket a következőkben lehet összefoglalni:

- az egészségügy gazdasági és közgazdasági kérdései, egészségi állapot és demográfia;
- a népegészségügyi program megvalósítása, különös tekintettel a prevenció kiemelt szerepére;
- globalizációs hatások a világjárványok kialakulásában;
- az Európai Unió változások következményei hazánk szociálpolitikával és egészségbiztosításával kapcsolatos kihívásaira;

- a jövő egészségügye – a betegellátás súlyponti kérdései, valamint a speciális beavatkozások és az orvosi high-tech szerepe.

1.) Az egészségügy gazdasági és közgazdasági kérdéseit illetően Gidai Erzsébet prof. dr. az egészségi állapot és társadalmi-gazdasági környezet kölcsönkapcsolatát elemezte, kiemelve a gazdaság teljesítőképességének fontosabb indikátorait, valamint a népesség, a jövedelemelosztás és az egészségi állapot kölcsönkapcsolatát. A jövőt illetően az előadó a hazai lakosság egészségi állapotában bekövetkező jelentős romlást prognosztizálta. Ez főként abban az esetben következhet be, ha ez egészségügyi ellátottak köre jelentősen szűkülne, ha anyagiak hiányában nem tudja megfizetni az eddigi „ún.” ingyenes egészségügyi ellátást. Gidai Erzsébet prof. dr. előadásához szorosan kapcsolódott Dézsy József prof. dr.: A negyedik generáció c. prezentációja. Az előadó kitért a jövő demográfia azon változásaira, mely szerint 2050-re a születéskor várható átlagos élettartam – nők esetében közel lesz a 90 évhez, - férfiaknál 85 év fölött lesz. Így érthetővé válnak a jövőkutatás azon megállapításai, miszerint egyáltalán nem tudnak az emberek 60 éves korban nyugdíjba vonulni, hiszen el kell tartani egy következő 4. generációt, mégpedig a 85-100 év közötti polgárokat.

Cél: a 3. generáció munkában tartása, ugyanis a mai nyugdíjrendszer teljes reformja nélkül, valamint a további hiányzó népszaporulatkvóta emelése nélkül, illetve az aktív idős emberek munkafolyamatba való bevonása nélkül a gazdasági növekedés is megáll, vagy rosszabbodik.

2.) Az Egészség Évtizede Népegészségügyi Program részletes ismertetése Schmidt Péter prof. dr. előadásában történt, aki bemutatta a Népegészségügyi Program 19 fő pontját és részletesen kitért az egyes alapprogramok ismertetésére is. Az előadó a prevenció fontosságát hangsúlyozva leszögezte: a mai társadalmunkban ez egyéneknél még nem tudatosult, hogy az egészség érték, és az egészségügyi-szociális ellátórendszeren túlmenően az egyes személyeknek maguknak is mindent meg kell tenni az egészségromlás megakadályozására. Saját kutatómunkáját ismertetve, kitér a káros szenvedélyek elleni küzdelem Győr-Moson-Sopron megyében végzett, de országos kitekintésű kutatómunkájára, kiemelve a dohányzás-alkohol és drogellenes tevékenységet.

Az egyes indikátorokat elemezve rámutatott: a káros szenvedélyek is nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy hazánkban férfiak esetében 68,2 év, míg nők esetében 73,1 év a születéskor várható átlagos élettartam, mely 8-10 évvel is elmaradhat a fejlett országok hasonló adataitól.

Az előadáshoz szorosan kapcsolódott Simon Tamás prof. dr. prezentációja, melyben a szerző közel 3 évtizedes munkáját ismertette kitért a lakosság és az egyének egészségérték-gazdálkodási szemléletére, s az életminőség fontosságára. Ugyancsak a prevenció egy fontos tényezőjét elemezte Fehér János prof. dr. és Lengyel Gabriella dr. közösen készített munkájában. A szerzők a táplálkozás hatását vizsgálták az életkilátásokra, a születéskor várható élettartamra és életminőségre. Hangsúlyozták: a mediterrán, valamint a japán konyha – melyre jellemző a nagymennyiségű salátákkal teli étrend, a bőséges halfogyasztás – jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy mintegy 10-15 évvel tovább élnek fent említett országok polgárai a magyaroknál.

A népegészségügyi programhoz szorosan kapcsolódott a prevenció egyik fontos szakterülete Gardó Sándor prof. dr.: A Családközpontú szülészeti c. előadásában.

”Gyógyítás vagy megelőzés”, volt a központi témája Vass Zoltán dr. és szerzőtársa Molnár Péter dr. előadásának, melyben kiemelték: az időben, tehát az óvodában és általános iskolában biztosított testmozgás kulcsfontosságú szerepet játszik a prevenció munkájában.

3.) A globalizációs hatások szerepét emelték ki a járványokkal foglalkozó szakemberek.

Paller Judit dr., Világjárványok c. előadásában kiemelte: a Föld „összezsugorodott”, endémiás területről betegségek az utazások megváltozásával és felgyorsulásával könnyebben áthurcolhatók, s nemcsak az emberek, de a termékek (főként élelmiszerek) mozgása is jelentősen megnőtt, mely a kórokozó behurcolását is meggyorsítja.

Az emberre vonatkozó adatokat az állatgyógyászat területén ismertette Szabó Tamás dr., aki a világméretű járványok terjedését az állatok, illetve állati termékek szállításának felgyorsulásával magyarázta, s szemléletes példával igazolta a múlt század 20-as éveinek száj- és körömfájás pandémia kialakulását és elterjedését.

4.) Az Európai Unió és szociálpolitikai célkitűzéseit Molnár Csilla Márta dr. ismertette. Előadásában elhangzott: az Európai Unió 25

tagállamának szociális biztossági rendszerei az közeljövőben nem harmonizálhatóak, de koordinálásukra szükség van, amit az EU az „ún.” koordinációs rendeletek” segítségével meg tud valósítani. A módszer a szubsziduaritás jegyén alapulhat, és fő célkitűzése, hogy segítse a tagországokat saját szociálpolitikájuk fejlesztésében és alakításában. Előadásához kapcsolódott Szász Katalin dr. prezentációja, aki a hazai egészségbiztosítási rendszer EU konform feltételrendszerét vázolta fel. Mivel jelenleg hazánkban az ún.”egybiztosító” rendszer működik, így az Országos Egészségbiztosítási Pénztár természetbeni és pénzbeni ellátásokat tud nyújtani a hazai lakosságnak. A jövő egyik útja lehet a biztosító szerepének erősítése, az ellenőrzések hatékonyságának fokozása.

Az EU konform egészségügyi szabályzók megváltoztatták a homeopátiás beavatkozások, valamint terápia eddigi megítélését. A jövő egészségügyének fontos alappillére lehet a természetgyógyászat szerepének kiterjedése, ezzel kapcsolatosan Varga Orsolya és szerzőtársa Kemény Csilla dr. tartott értékes előadást. Matos Lajos prof. dr. értékes előadásában a sokat hangoztatott „Tényeken Alapuló Orvoslás” „(EBM)” kritikus megszólaltatójaként a „Tévedéseken Alapuló Orvoslás” „(TBM)” mind nagyobb előretörését hangsúlyozta, számokkal is demonstrálva az egyes klinikai állatkísérletek irodalmi hivatkozásokban szereplő túlzó számadatait, s ebből adódóan az elfogadhatatlannak számító költség/haszon vizsgálati eredményeket.

5.) Az egészségügyi ellátás egyes speciális kérdései illetően kiemelkedett Kappéter István dr. és szerzőtársa, Gáspár Károly dr. prezentációja. A szerzők a társadalomellenes személyiségek kezelésének egy országos, sőt európai modelljét ismertették, mely a jövő pszichiátriai ellátórendszerében széleskörűen megvalósítható. Ismert, hogy a nem zavart társadalomellenes személyiségeket a nyílt osztályon különösen nehéz leleplezni.

Egy Szentgotthárdon működő, 720 férőhelyes pszichiátriai otthonban, egy 20 férőhelyes részleget alakítottak ki, melynek lényege: e részleg lakói, mint nem zavart társadalomellenes személyiségek mindazt a biológiai, szociális és psychotherápiás kezelést megkapják, amit a pszichiátria nyújtani tud, de éjjel nem hagyhatják el ezt a részleget, és így emberséges módon megelőzhető, hogy az ilyen lakók kihatározzák elesettebb társaikat.

6.) A jövő egészségügyi ellátásának előre mutató ellátási formáját mutatta be Solymosi Péter dr., aki kronológiai sorrendben ismertette a fogorvoslás múltját, egészen az egyiptomi időkig visszamenően, majd a csúcstechnológia fogorvosi ellátásra vonatkozó ismérveit elemezte futurisztikus tűnő prezentációban, mely szerint az itthon levett szájpád lenyomat e-mail-en keresztül jut el egy skandináv diagnosztikai központba, s a kiértékelést követően érkezik vissza az implantátum.

Ugyancsak a medicina high-tech szerepe volt a döntő Rácz István prof. dr. előadásában, aki egy speciális terület, a gasztroenterológiai vonatkozásában mutatta be a legújabb képalkotó eljárásokat a gasztroenterológiai szakterületről.

Összefoglalva:

A 3. szekció munkáját összegezve megállapítható:

- a szekció magas szakmai színvonalon, kitűnő és jól összefoglalt előadásokkal emelte a konferencia rangját;
- a demográfia kérdéseit illetően megfogalmazást nyert, hogy Magyarországon, de a fejlett világ országaiban hamarosan lép-nünk kell az időskorúak megfelelő gondozása, anyagi létfenntartásuk biztosítása érdekében;
- a prevenció kérdésének tárgyalása európai színvonalon, új ismeretek bemutatásával történt meg. Az előadók egyértelműen ki-mondták: minden állampolgárnak egyéni érdeke annak felismerése, hogy az egészség érték, s minden állampolgárnak mindent meg kell tenni egészsége megőrzése érdekében;
- a globalizáció és pandémia összefüggéseinek korrekt bemutatása a jövő évtizedek fertőző betegségek elleni hatékonyabb küz-delmére hívták fel a figyelmet: a fertőző betegségek ismertetése és jövőbeni kihatása precíz és pontos volt;
- az egyes új speciális diagnosztika és therápia ismertetése a jövő egészségügyi ellátásába engedett bepillantást nyerni;
- az EU konform egészségügy- és szociálpolitika egységes rend-szert hozhat lére a 2004. május 1-jén csatlakozott ún. új tagor-szágok között is, erre a tényre egyes kiemelt – pl. pszichiátriai gondozás – esetében külön is oda kell figyelnünk;

- a nagyszámú hallgatóság soraiban öröm volt látni a sok fiatal hallgatót, PhD-s kollégát és azokat a fiatalokat is, akik számára a jövő egészségügye és szociálpolitikája fontos lehet;
- az MTA Jövőkutatósi Bizottsága által megtartott konferencia igazolta a jövőkutatósi módszertana és gyakorlata fontosságát az egyes egészségügyi és szociálpolitikai kutatómunkák sikeres megvalósítása érdekében.

Tudományos folyóirat ajánlás: Polgári Szemle

POLGÁRI SZEMLÉ

2007. FEBRUÁR

Igazságosság és életminőség

Életminőség – boldogság –
stratégiai tervezés

KOVÁCS BALÁZS

Igazságosság
a számok tükrében

VUKOVICH GABRIELLA

Magyar ecsettel

Gazprom ante portas

NOVOSZÁTH PÉTER

A demokrácia
pénzügyi csapdjája

LENTNER CSABA

MŰHELY

Japán mentalitás – nyugati filozófia

*

Bemutkozik a Nézőpont Intézet

Messzelátó

Sajtószemle világlapokból

3. évfolyam 2. szám – www.polgariszemle.hu

Támogatóink:

AEGON Biztosító Rt.

CIB Bank Rt. (Sopron)

Soproni Pénzügyi Szakkollégium Alapítvány

Egészséges Nemzedékért Alapítvány (Győr)

E.ON Szolgáltató Kft. Győr

1800,- Ft